

Toimivallan siirtäminen yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämiseksi

Aluehallitus 19.10.2026

ÖVPH/6069/01.00.00/2026

Valmistelija Suikkanen Juha

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Yhteistoimintaneuvottelujen perusteena käytetään taloudellisia, tuotannollisia ja toimintojen uudelleenorganisointiin liittyviä syitä. Mahdolliset muutokset perustuvat aluevaltuuston hyväksymään tulevaisuus- ja kehittämisohjelmaan, joka on hyväksytty 4.5.2026 § 111. Ehdotettujen muutosten lisäksi vuoden 2027 budjettiin kohdistuu 1 M€:n henkilöstöön liittyvät säästöt, joka pyritään ensisijaisesti tekemään luonnollisen poistuman kautta.

Sopeutustoimenpiteiden tavoitteiden toteuttaminen tarkoittaa muutoksia hyvinvointialueen toiminnassa. Muutoksilla on väistämättä aina myös eritasoisia henkilöstövaikutuksia. Yhteistoimintalaki edellyttää, että ennen kuin työnantaja tekee päätöksen henkilöstön asemaan olennaisesti vaikuttavasta asiasta, tulee työnantajan neuvotella ratkaisun perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista henkilöstön kanssa. Mikäli muutoksen toteuttaminen tulee johtamaan vähintään 10 työntekijän irtisanomiseen, osa-aikaistamiseen tai lomauttamiseen, tulee asiasta neuvotella vähintään 6 viikon ajan ennen päätöksen tekemistä. Alle 10 työntekijää koskevien irtisanomisten, osa-aikaistamisten tai lomauttamisten osalta neuvottelu-aika on vähintään kaksi viikkoa. Vastaavaa neuvottelumenettelyä noudatetaan myös silloin, kun muutoksen toteuttaminen muuttaa työntekijän kanssa solmitun työsopimuksen ehtoja yksipuolisesti ilman, että työntekijä suostuu esitettyyn muutokseen.

Toiminnan muutosten edellyttämien palvelussuhteen ehtojen muuttamisen menettelytavat riippuvat työntekijöiden osalta siitä, miten palvelussuhteen ehdoista on kunkin yksilöllisessä työsopimuksessa sovittu. Mikäli esim. työntekopaikka on työsopimuksessa määritetty osoitteen tai esim. luovuttaneen organisaation toiminta-alueen mukaisesti, ei työnantaja voi muuttaa sitä ilman henkilön suostumusta yksipuolisesti ilman irtisanomisperustetta. Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa solmituissa työsopimuksissa työntekopaikaksi on määritetty Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminta-alue ja samoin luovuttaneiden organisaatioiden tuoreemmissa työsopimuksissa on pääsääntöisesti huomioitu mahdollisuus mm. muuttaa työntekopaikkaa.

Työntekijän työsopimuksella sovittuja palvelussuhteen ehtoja voidaan muuttaa niistä työntekijän kanssa sopimalla. Jos työntekijä ei suostu muutokseen, tulee työnantajalla yksipuolisen muutoksen tehdäkseen olla työsopimuslaissa tarkoitettu irtisanomisperuste. Irtisanomisperusteeseen vetoaminen, vaikka vain työsuhteen ehtojen muuttamiseksi edellyttää sitä, että työnantajan on ennen päätöksen tekemistä neuvoteltava asian perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista yhteistoimintalain 7 §:n työvoiman käytön vähentämistä koskevien määräysten mukaisesti.

Viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja voi työnantaja muuttaa hieman joustavammin virantoimitusvelvollisuutta muuttamalla. Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen edellyttää viranhaltijan kuulemistä ennen muutoksen tekemistä.

Erilaisten mahdollisesti käynnistyvien muutosten moninaisuudesta ja määrästä johtuen sekä niiden oikea-aikaisuuden varmistamiseksi olisi tarkoituksenmukaista, että toiminnallisia muutoksia ennakoivat yhteistoimintaneuvottelut voitaisiin käynnistää ilman aiheetonta viivytystä.

Hallintosäännön 18 §:n mukaan aluehallitus päättää yhteistoimintaneuvotteluista, jotka voivat johtaa irtisanomisiin ja irtisanomisiin taloudellisista ja/tai tuotantosyistä. Aluehallitukselle esitetään, että se siirtäisi hyvinvointialuejohtajalle päätösvalan yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä tilanteesta, jossa työvoiman vähentämisen tarve koskee alle kymmentä (10) työntekijää tai viranhaltijaa tai työnantajalla ei ole työvoiman vähentämisen tarvetta, mutta toiminnan muutosten edellyttämät muutokset

henkilöstön palvelussuhteen ehtoihin edellyttävät irtisanomisperusteen olemassaoloa, ja siten yhteistoimintaneuvottelujen käymistä yhteistoimintalain 7 §:n mukaisesti. Varsinaisesta muutoksesta päättäminen tapahtuu hallintosäännön toimivaltamääräysten mukaisesti.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus päättää siirtää toimivaltaansa yhteistoimintaneuvotteluiden osalta 31.12.2027 saakka siten, että hyvinvointialuejohtaja päättää yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämisestä ja neuvotteluesityksen antamisesta tilanteissa, joissa

1. työvoiman vähentämisen tarve koskee alle kymmentä (10) työntekijää tai viranhaltijaa; tai
2. työnantajalla ei ole työvoiman vähentämisen tarvetta, mutta toiminnan muutosten edellyttämiä muutoksia henkilöstön palvelussuhteen ehtoihin ei voida tehdä työnantajan yksipuolisella päätöksellä ilman irtisnaomisperusteita.

Päätös:

Liitteet

Oheisaineisto